

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри ОПЦБ

Голінько В.І. _____
« 30 » серпня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародне співробітництво в галузі безпеки»**

Галузі знань	Всі галузі
Спеціальності	Всі спеціальності
Освітній рівень.....	другий (магістерський)
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	4 чверть
Мова викладання	українська

Викладачі: _____

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво в галузі безпеки» для магістрів / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. АОП. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 18 с.

Розробник – Столбченко О.В. – доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	9
6.1 Шкали.....	9
6.2 Засоби та процедури.....	9
6.3 Критерії	10
7 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування умінь та компетенцій для забезпечення правових знань щодо стану проблем безпеки та шляхів правового регулювання методів та засобів забезпечення безпеки праці згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами ЄС і України.

Реалізація мети вимагає наступних дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
РН1	аналізувати історичні факти, проблеми та тенденції розвитку системи безпеки у світі.
РН2	аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
РН3	застосувати отримані знання правових основ охорони праці у практичній діяльності
РН4	передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення небезпечних подій та їх наслідки.
РН5	пояснювати вимоги міжнародного права у сфері правового забезпечення цивільної безпеки.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є дисципліни які вивчалися студентами на освітньому рівні бакалавр, що формують компетентності щодо здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	90	30	60			6	84
практичні	30	10	20			4	26
лабораторні	-	-	-			-	-
семінари	-	-	-			-	-
РАЗОМ	120	40	80			10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
РН1	1. Історичні аспекти політики ЕС в сфері охорони праці.	9
	Ролі і функції основних суб'єктів трудових правовідносин - держави, роботодавця і працівника.	
	Інтеграція України у європейське співтовариство, проведення ринкових реформ.	
	Державна політика України щодо адаптації законодавства у сфері охорони праці до законодавства Європейського Союзу.	
	Адаптація законодавства України до законодавства ЄС.	
РН1	2. Охорона праці на різних етапах європейської інтеграції.	9
	Інтеграція України у європейське співтовариство, проведення ринкових реформ.	
	Узгодження Національного законодавства у сфері охорони праці з чинними нормами Європейського Співтовариства.	
РН2	3. Роль Міжнародної організації праці у формуванні політики ЄС.	9
	Декларації основних принципів та прав у світі праці.	
	Конвенції Міжнародної Організації Праці, які ратифіковані Україною.	
РН3	4. Охорона праці як частина політики в сфері зайнятості.	9
	Європейська стратегія зайнятості.	
	Економічний підхід до проблем охорони праці.	
РН4	5. Правові підстави політики ЄС в сфері охорони праці.	9
	Поліпшення виробничих умов, для забезпечення безпеки та захисту здоров'я робітників	
РН5	6. Інституційні рамки політики ЕС в сфері охорони праці.	9
	Правова система ЄС. Організаційно-інституційну структура ЄС.	
	Статус Суддів Суду.	
	Роль Суду ЄС у сфері охорони праці.	
РН7	7. Європейські і міжнародні стандарти в сфері охорони праці та законодавство України.	9
	Суб'єкти організації оплати праці.	
	Заборона дискримінації на роботі та при працевлаштуванні.	
РН8	8. Робоче місце та обладнання.	9
	Мінімальні вимоги безпеки та здоров'я на робочому місці. правила з техніки безпеки та гігієни праці.	
	Мінімальні вимоги щодо безпеки і охорони здоров'я для робочих зон, що використовуються вперше.	
	Мінімальні приписи щодо безпеки і охорони здоров'я для робочих зон, що вже використовуються.	
	Виявлення вогню і боротьба з пожежами.	
	Вентиляція закритих робочих приміщень.	
	Температура в приміщеннях. Використання робочого обладнання. Використання засобів індивідуального захисту	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН9	9. Охорона праці окремих категорій працівників.	9
	Охорона праці працівників з фіксованим терміном працевлаштування та тимчасових працівників.	
	Охорона праці працівників які працюють в умовах неповної зайнятості, надомників, сумісників та сезонних працівників.	
	Охорона праці молоді.	
	Охорона праці вагітних жінок.	
	Охорона праці інвалідів.	
	ОП у вугільних шахтах, ОП на будівництві, аналіз відповідності законодавства України	
РН10	10 Особливі ризики: біологічні, хімічні, фізичні фактори впливу, електромагнітні хвилі, шум, механічна вібрація, канцерогени та мутагени.	9
	Праця з моніторами.	
	Ручне вантаження, пов'язане з ризиком	
	Біологічні фактори впливу.	
	Хімічні фактори впливу та азбест	
	Фізичні фактори впливу.	
	Електромагнітні хвилі.	
	Аналіз законодавства України з питань охорони праці від особливих ризиків.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	30
РН2	Сучасний стан та перспективи модернізації системи управління безпекою.	7
РН1	Сучасний стан державного управління у сфері безпеки у країнах Євросоюзу	7
РН8	Аналіз досліджень міжнародної співпраці України в сфері безпеки	8
РН9	Приєднання України до Механізму цивільного захисту Європейського Союзу-один із пріоритетів її європейського вибору	8
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та конвертаційною шкалами. Остання необхідна

(за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; – здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
– управління	Відмінне володіння компетенціями:	95-100

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	– використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка рівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття " Сучасний стан та перспективи модернізації системи цивільного захисту України / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: Голінько В.І., М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2020 - 13 с.

2. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття «Сучасний стан державного управління у сфері цивільного захисту у країнах Євросоюзу» / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ – 2020 - 16 с.

3. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття "Аналіз досліджень міжнародної співпраці України в сфері цивільного захисту" / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2020 - 15 с.

4. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття «Приєднання України до Механізму цивільного захисту Європейського Союзу-один із пріоритетів її європейського вибору» / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2020 - 20 с.

5. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття «РІШЕННЯ КОМІСІЇ від 29 грудня 2003 року, що встановлює правила для імплементації Рішення Ради 2001/792/ЕС, Євратом, що засновує механізм Співтовариства для сприяння посиленому співробітництву у втручаннях з ціллю допомоги у сфері цивільного захисту» / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2019 - 23 с.

6. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття «Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2019 - 23 с.

7. Міжнародне співробітництво України в сфері цивільного захисту. Методичні рекомендації до практичного заняття «Дослідження проблем з питань інформаційного забезпечення цивільного захисту України» / НТУ. «Дніпровська політехніка», укладачі: В. І. Голінько, М. О. Гончар – каф. ОПЦБ –2019 - 12 с.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. В.С. Венедіктов та ін. Охорона праці: європейські і міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз) /В.С. Венедіктов, В.П. Грохольський, М.І. Іншин, М.М. Клемпарський, К.Ю. Мельник, О.М. Музичук, І.М. Шопіна /За ред. д-ра юрид. наук, проф. В.С.Венедіктова/ Державний департамент з питань адаптації законодавства. Українська асоціація фахівців трудового права. - Харків-Київ, 2006.- 680 с.

2. Електронний конспект лекцій з дисципліни «Міжнародне співробітництво в галузі цивільної безпеки» / О.В. Столбченко НГУ, 2019, –98 С.

Допоміжні

1. Напрями діяльності Міжнародної організації праці в Україні [Електронний ресурс] / веб-сайт представництва МОП в Україні. – Режим доступу: <http://www.ilo.org.ua/Pages/ProjectsILO.aspx>

2. АНАЛІТИКА. Про стан реалізації в Україні норм конвенцій МОП [Електронний ресурс] / Соціально-економічний департамент Федерації профспілок України. – Режим доступу: <http://www.fpsu.org.ua>

3. Список країн, що ратифікували Конвенцію № 173 про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilo.org/dyn/normlex>
4. Конвенція МОП № 172 про умови праці в готелях, ресторанах та аналогічних закладах 1991 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>
5. Конвенція МОП № 173 про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>
6. Богатыренко З. С. Международная организация труда: конвенции, документы, материалы / З. Богатыренко. – М. : ДиС, 2007. – 752 с.
7. Конвенція МОП № 167 про безпеку та гігієну праці у будівництві 1988 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>
8. Національна доповідь МНС України про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2010 році: / [О. М. Євдін, Ю. Ю. Колесніченко, С. М. Волошин, П. П. Кропотов та ін.]. – К. : Чорнобильінтерінформ, 2011. – 216 с.
9. Н. В. Кривець. Міжнародна організація праці // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. дум-ка, 2009. — Т. 6 : Ла — Мі. — С. 706. — ISBN 978-966-00-1028-1.
10. Конвенція МОП № 170 про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві 1990 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>
11. Конвенция МОТ № 181 о частных агентствах занятости 1997 г. [Електрон ний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilo.org/dyn/normlex>
12. Достойный труд для домашних работников: Доклад VI (1). – Женева : МБТ, 2009. – 452 с.

15. Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
- 2 <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- 3 <http://www.fssu.gov.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародне співробітництво в галузі безпеки»
для магістрів

Розробник: Столбченко Олена Володимирівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19